

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1

DOM
2013-07-29
Meddelad i
Göteborg

Mål nr
5896-13 E
Enhet 1:2

SÖKANDE

Care Meal Systems AB, 556800-2504
Södra Långebergsgatan 16
421 32 Västra Frölunda

Ombud: Thomas Hamilton och Joachim Hamilton
Hamilton & Partners AB
Södra Långebergsgatan 16
421 32 Västra Frölunda

MOTPART

Stadsdelsnämnden Askim-Frölunda-Högsbo
Box 16
421 21 Västra Frölunda

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, förkortad LOU

KONKURRENSVERKET	
2013 -07- 2 9	
Awd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår Care Meal Systems AB:s ansökan.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1**DOM****BAKGRUND**

Stadsdelsnämnden Askim-Frölunda-Högsbo (stadsdelsnämnden) genomför en upphandling avseende produktion av varm mat för stadsdelens särskilda boenden för äldre och funktionshindrade, diarienummer 338/12. Upphandlingen genomförs i form av öppet förfarande och syftar till att teckna ramavtal med en leverantör. Tilldelningsbeslut meddelades den 16 maj 2013. Av tilldelningsbeslutet framgår att stadsdelsnämnden hade för avsikt att teckna kontrakt med ISS Facility Services AB (ISS). Av en utvärderingssammanställning som bifogats tilldelningsbeslutet framgår att Care Meal Systems AB:s (CMS) anbud inte utvärderats med motiveringen att "kravet på redovisning av Kvalitetssystem enligt ställda krav i förfrågningsunderlaget har ej uppfyllts".

YRKANDEN M.M.*Vad CMS yrkar och anför*

CMS yrkar i första hand att förvaltningsrätten ska besluta att upphandlingen ska göras om. I andra hand yrkar CMS att förvaltningsrätten bestämmer att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse gjorts på så vis att ny utvärdering av anbuden ska göras varvid CMS anbud tillåts delta. CMS yrkar även att förvaltningsrätten beslutar att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse gjorts på så vis att utvärderingen ska göras om, varvid ISS:s anbud ska förkastas. CMS anför sammanfattningsvis följande.

CMS anbud uppfyller samtliga uppställda skall-krav och var därför kvalificerat för upphandlingens utvärdering. Att stadsdelsnämnden trots detta förkastat anbudet på den grunden att det inte uppfyllde kravet avseende "Kvalitetssystem" strider mot de EG-rättsliga principerna om likabehandling, förutsebarhet och transparens och därmed mot regeln i 1 kap. 9 §

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1**DOM**

LOU. För det fall förvaltningsrätten skulle finna att CMS anbud inte uppfyller det aktuella kravet menar bolaget att detta krav står i strid med den grundläggande EG-rättsliga principen om proportionalitet och därmed med regeln i 1 kap. 9 § LOU. CMS gör i så fall också gällande att kravet varit så otydligt utformat att det måste anses stå i strid med de grundläggande principerna om förutsebarhet och transparens att förkasta ett anbud som inte uppfyller kravet. Om stadsdelsnämnden hade tagit upp CMS anbud till utvärdering skulle den fortsatta utvärderingen med största sannolikhet fått en annan utgång. Det är inte uteslutet att bolagets deltagande vid den fortsatta utvärderingen kunnat medföra att kvalitetspoängen för ISS erbjudna mat minskat drastiskt med resultatet att CMS vunnit. Genom det felaktiga förkastandet av CMS anbud har bolaget därför lidit skada eller i vart fall riskerat att lida skada.

CMS har i sitt anbud svarat ja på frågan i förfrågningsunderlagets avsnitt 3.1.7. om "*Kravet på kvalitetsledningssystem uppfylls. /Ja/Nej svar*" samt bifogat en beskrivning av det egna kvalitetssystemet. CMS kvalitetssystem innehåller de rutiner som efterfrågas i avsnittet. Bolagets anbud uppfyller därmed det aktuella skall-kravet som det kommer till uttryck i förfrågningsunderlaget. Där anges att "*en beskrivning av ett eget kvalitetssystem*" ska lämnas som "*bevis*". Däremot framgår inte på vilket sätt en beskrivning av kvalitetssystemet ska ske och inte heller vilket innehåll beskrivningen måste ha. Det framgår endast att anbudsgivaren ska arbeta efter ett kvalitetsledningssystem innehållande minst de uppställda punkterna samt att anbudsgivaren ska bifoga en beskrivning av det egna kvalitetssystemet. Stadsdelsnämnden har således vid utvärderingen gett kravet avseende "*Kvalitetssystem*" ett annat innehåll än det som framgår av dess lydelse i punkten 3.7.1. Stadsdelsnämnden har därmed ändrat förutsättningarna för anbudslämnande, vilket skapat utrymme för skönsmässiga bedömningar från nämndens sida. Detta står i strid med principerna om förutsägbarhet och transparens. Stadsdelsnämnden har i förfrågningsunderlaget inte angett

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1**DOM**

vad det egentligen är som efterfrågas. Det har därför varit svårt för en anbudsgivare att förutse vad som krävs för att uppfylla kravet och hur stadsdelsnämnden skulle komma att tillämpa det aktuella skall-kravet. Då bristen är hänförlig till upphandlingens konkurrensuppsökande skede måste upphandlingen göras om.

CMS anbud korresponderar fullt ut mot förfrågningsunderlagets skall-krav och begärda upplysningar och ger också stadsdelsnämnden den information som det aktuella skall-kravet syftar till. CMS anser också att för det fall stadsdelsnämnden ansett sig behöva förtydliganden i denna, hade nämnden inom ramen för regelverket tveklöst kunnat begära in den från bolaget. Att inte utnyttja denna möjlighet utan i stället utesluta bolaget ter sig synnerligen tveksamt. Den vidtagna åtgärden får anses oproportionerlig eller överdriven i förhållande till det eftersträvade syftet.

Som en följd av stadsdelsnämndens felaktiga förkastande av CMS anbud har bolaget inte fått delta i den fortsatta utvärderingen. Om CMS hade fått medverka vid det "test av maträtter" som framgår av förfrågningsunderlaget, skulle detta med stor sannolikhet kunnat påverka den slutliga utvärderingen i upphandlingen. CMS erkända högkvalitetsprodukter hade med stor sannolikhet gjort ett så pass positivt intryck på den "testpanel" som omnämns i förfrågningsunderlaget att det skulle ha påverkat panelens poängsättning för samtliga i testet deltagande rätter. Det kan inte uteslutas att förändringar i poängsättningen då hade kunnat medföra att ISS nu erhållna poäng (3,7) reducerats i sådan grad att medelvärdet i stället understigit 3,0 med följden att ISS anbud förkastats och CMS anbud vunnit. Utifrån det faktum att utvärderingen innehållit moment av ovan beskriven karaktär har CMS med stor sannolikhet lidit eller riskerat att lida skada med anledning av stadsdelsnämndens förkastande av bolagets anbud.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 1**DOM**

ISS anbud innehåller ett uppenbart underpris som kunnat uppstå genom en otillåten indirekt statlig subvention. ISS avser att utnyttja den statliga anläggningen vid Migrationsverkets flyktingmottagning i Källered, vilken ISS enligt avtal har tillgång till i syfte att laga mat till de flyktingar som vistas på anläggningen.

Stadsdelsnämnden menar möjligen att CMS beskrivning av kvalitetssystemet inte varit tillräckligt omsorgsfullt utformat. CMS anser att detta tveklöst har sin grund i att upphandlingen rätteligen borde ha avbrutits och gjorts om. Skälet till detta är att stadsdelsnämnden vid tre separata tillfällen fundamentalt omkullkastat föremålet för upphandlingen, dvs. det som stadsdelsnämnden avsåg att upphandla och därmed specificerat i förfrågningsunderlaget. Fundamentala fel har vidhållits in i det sista vilket framgår av förfrågningsunderlagets "Frågor och svar", vilket har skapat stor förvirring hos presumtiva anbudsgivare. Förhållandet har ostridigt medfört att CMS hamnat i tidsnöd vid utformandet av sitt anbud. Det är följaktligen tidsnöden, vilken stadsdelsnämnden till fullo bär ansvar för, som utgör grunden för att CMS beskrivning av det egna kvalitetssystemet kommit att bli kortfattad och inte tillräckligt genomarbetad, för att senare då underkännas av stadsdelsnämnden. Det är därtill klarlagt att två anbudsgivare som normalt deltar i denna typ av upphandling i protest avstått från att lämna anbud. Detta faktum kan med tydlighet utläsas av att det i denna upphandling inkommit 70 procent färre anbud än vid föregående upphandling. Den leverantör, som utöver CMS, inkommit med anbud är den kanske mest resursstarke, ISS, som har ett tiotal personer anställda enbart för upphandlingssysslor. CMS har däremot varit tvunget att arbeta dag och natt för att i sista minuten lyckas få in ett totalt omarbetat anbudsunderlag. Felen i förfrågningsunderlaget och i de svar som lämnades i "Frågor och svar" består sammanfattningsvis i att sammansättningen – den procentuella andelen protein, fett och kolhydrater – i de specialdieter för äldre och sjuka som upphandlingen avsåg, angavs felaktigt. Korrekta uppgifter lämnades först

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1**DOM**

när fem arbetsdagar återstod till dess att anbudstiden gick ut. I "Frågor och svar" fråga 11 anges att kompletta måltider inklusive dryck och bröd ska näringsvärdesberäknas i de matsedlar som ska bifogas anbudena även om endast måltidernas huvudkomponenter ska levereras. I förfrågningsunderlaget går däremot att utläsa att energivärdena ska beräknas utan bröd, smör och dryck (bilaga 3 näst sista stycket).

Stadsdelsnämnden har också – trots frågor från potentiella anbudsgivare – varit mycket otydlig med vilket utrymme som krävs för att hantera de 29 värmevagnar som enligt förfrågningsunderlaget fordras för matleveranserna. Det måste rimligtvis vara oförenligt med de allmänna principerna för upphandling att leverantörerna måste gissa sig till vad föreliggande krav egentligen består i och vilka kostnader de kan medföra.

Även utvärderingen, "Test maträtter", har genomförts på ett sätt som inte rimligtvis kan anses spegla det avsedda syftet, dvs. anbudsgivarens möjligheter och kapacitet att kunna leverera den i upphandlingen efterfrågade produkten. Dels har i förfrågningsunderlagets "Test maträtter" (bilaga 7) angetts att kall mat ska utvärderas medan utvärderingen enligt uppgift genomförts med varm mat. Detta innebär att utvärderingskriterierna ändrats. Dels har i utvärderingen ingått olika bikomponenter, dvs. potatis, rödbetor, remouladsås, grönsaker, m.m., som ostridigt inte ingår i upphandlingen, vilket påtagligt riskerat att försvåra möjligheten att utvärdera det som faktiskt är föremål för upphandlingen.

Vid en så strikt tolkning som stadsdelsnämnden tillämpat i samband med CMS diskvalificering borde även ISS anbud ha diskvalificerats.

1. ISS har inte lämnat sådan beskrivning av verksamheten som får anses ha varit stadsdelsnämndens syfte när det gäller teknisk förmåga och kapacitet.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 1**DOM**

2. Mot bakgrund av att stadsdelsnämnden vägrar att lämna ut ISS åberopade referenser kan CMS inte komma till annan slutsats än att det inte kan uteslutas att referenserna är bristfälliga.
3. Det av ISS ingivna beviset, i syfte att uppfylla kravet på kvalitetsledningssystem, kan vid en nitisk granskning inte anses uppfylla syftet med stadsdelsnämndens krav.

CMS menar att den beskrivning av teknisk förmåga och kapacitet som ISS lämnat vid en objektiv, nitisk granskning inte är att anse som en så omsorgsfullt riktig och informerande beskrivning som krävs för att uppnå stadsdelsnämndens syfte. Det certifieringsintyg som ISS lämnat är ett allmänt hållet intyg som inte visar det som efterfrågas. Bl.a. innefattar den uppdatering av certifieringen som skett den 7 september 2012 en stor och oacceptabel reservation. Certifieringen förutsätter nämligen att gällande (totalt okända) certifieringsbestämmelser följts av företaget.

Vad stadsdelsnämnden anför

Stadsdelsnämnden bestrider CMS yrkanden och anser att bolagets ansökan ska avslås samt anför sammanfattningsvis följande.

Upphandlingen är genomförd i enlighet med de grundläggande principerna och även i övrigt i enlighet med LOU. CMS anbud har inte uppfyllt det kvalificerande kravet avseende kvalitetsledningssystem och har därför rätteligen inte gått vidare till utvärdering. För det fall CMS anbud hade varit kvalificerat och därmed utvärderats hade det inte påverkat utvärderingspoängen för ISS anbud och därmed inte heller utgången i upphandlingen eftersom CMS anbudspris var avsevärt högre än ISS. CMS har därmed inte lidit någon skada och heller inte kunnat riskera att lida någon skada.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1**DOM**

Av punkten 3.1.7 i förfrågningsunderlaget har klart och tydligt framgått att anbudsgivarna ska bifoga bevis för att kravet på kvalitetsledningssystem är uppfyllt, antingen genom giltigt certifieringsintyg eller genom en beskrivning av eget kvalitetsledningssystem. Det framgår också klart vad ett eget kvalitetsledningssystem minst ska innehålla, dvs. vad beviset minst ska styrka. Med god vilja skulle kunna påstås att informationen i CMS beskrivning avseende att företagets dokument upprättas i enlighet med gällande lagstiftning uppfyller kravet på en beskrivning av anbudsgivarens rutiner för att säkerställa att lagar och föreskrifter som berör verksamheten efterlevs. Kraven på beskrivning av rutiner för avvikelser och förbättringar och beskrivning av kvalitetsmål är dock inte uppfyllda. CMS ger en beskrivning som talar om att sådana rutiner och mål finns men beskriver inte rutinerna och kvalitetsmålen, vilket krävs för att styrka att kravet på kvalitetsledningssystem är uppfyllt. CMS har inte genom bilaga bevisat att bolaget har ett kvalitetsledningssystem som innehåller minst de rutiner och mål som efterfrågats i upphandlingen. Bilagan tillför därför inte ytterligare bevisning än om en anbudsgivare enbart svarat jakande på att kravet var uppfyllt.

Stadsdelsnämnden bestrider att kravet på redovisning av kvalitetsledningssystem skulle strida mot principerna om transparens och proportionalitet. Kravet har varit ytterst tydligt utformat i förfrågningsunderlaget med information om vad som minst ska redovisas för att kravet ska vara uppfyllt. Det syfte stadsdelsnämnden vill uppnå med kravet är att säkerställa att den leverantör som kommer att utföra tjänsten har ett system för att tillse att det inom företaget bedrivs ett arbete för att ständigt förbättra kvaliteten av olika aspekter, vilket är av stor vikt för nämnden. Kravet uppfyller detta syfte och det finns inget mindre ingripande sätt att uppnå det än att kräva att anbudsgivarna beskriver rutinerna i kvalitetsledningssystemet.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1**DOM**

Om anbudsgivare, såsom ISS, har ett tredjepartscertifierat kvalitetssystem ska bevis för detta ges in. Det har ISS gjort. Vad CMS anför om påstådda brister i ett standardiserat certifikat från Swedac förtjänar inte något avseende.

De erbjudna maträtterna i upphandlingen bedömdes av nio personer (fyra representerade pensionärsorganisationer, två var boende på äldreboenden, två kom från stadsdelsnämndens måltidsverksamhet och en var dietist). Panelen bedömde matens smak, lukt, konsistens, utseende och totalintryck där varje person gav maträtterna poäng enligt en sexgradig skala. För att uppnå godkäntnivå för maträtterna krävdes poängen 3 som genomsnittlig poäng. Maträtterna bedömdes inte i relation till varandra och jämförelse skulle inte heller ha gjorts mellan olika anbudsgivares maträtter. Personerna i gruppen visste inte heller vilken anbudsgivares rätter de bedömde eller hur många anbudsgivare som skulle bedömas. ISS fick 3,7 i genomsnittlig poäng och klarade därmed kravet på maträtternas kvalitet. För det fall CMS hade gått vidare till kontroll av maträtternas kvalitet är det möjligt att CMS hade fått en högre genomsnittlig poäng. Det kan dock fastslås att ISS poäng inte hade påverkats av om gruppen även skulle ha kontrollerat CMS maträtter eftersom maträtterna inte skulle jämföras med varandra. I vårt fall kan CMS inte anses ha visat, dvs. gjort övervägande sannolikt, att CMS eventuella deltagande i mattestet skulle ha medfört att ISS fått en sänkning av sin genomsnittliga poäng från 3,7 till under 3 poäng.

Grunden för tilldelning av kontrakt i upphandlingen var att det anbud som uppfyller kvalificeringskraven och har lägst pris – varmed avsågs snittpris per dag – skulle antas. ISS offererade snittkostnad var 33 kr och CMS 50,59 kr. Detta innebär att även om CMS anbud hade kvalificerat sig och nått nivån för godkänt vid kontrollen av maträtternas kvalitet hade CMS aldrig kunnat vinna upphandlingen. CMS har således inte lidit skada och

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning I**DOM**

har heller inte kunnat riskera att lida skada även om bolaget i sitt anbud visat att det uppfyllde det aktuella kvalificeringskravet.

Inte heller har CMS lidit skada av de preciseringar av förfrågningsunderlaget som gjorts inom ramen för "Frågor och svar". Helt ostridigt har CMS lämnat anbud och bolagets anbud har inte förkastats på någon grund hänförlig till vidtagna förtydliganden under anbudstiden. CMS har heller inte påstått att bolaget p.g.a. preciseringen av energifördelning vid en förlängd anbudstid skulle ha lämnat ett anbud som var 35 procent lägre.

Det förtydligande som gjorts i "Frågor och svar" avseende energifördelning av maträtterna är en *ändamålsenlig precisering* – inte en "väsentlig förändring". En upphandling ska inte annonseras ut på nytt om inte andra leverantörer än de som hämtat ut förfrågningsunderlaget kan påverkas av korrigeringen. Det är endast om rättelsen eller korrigeringen inte avhjälper den påtalade bristen som upphandlingen måste annonseras om. I upphandlingen har uttryckligen angetts att "Frågor och svar" utgör en del av förfrågningsunderlaget. Uppgiften om energifördelningen har inte funnits med i annonsen. Det är därmed omöjligt att någon potentiell anbudsgivare läst annonsen och därefter p.g.a. det ursprungliga kravets utformning, bestämt sig för att inte hämta förfrågningsunderlaget eller delta i upphandlingen.

DOMSKÄL*Tillämpliga bestämmelser*

Efter ansökan från en leverantör som anser sig ha lidit eller kunna komma att lida skada får allmän förvaltningsdomstol överpröva

1. en upphandling, och
2. giltigheten av ett avtal som har slutits mellan en upphandlande myndighet och en leverantör (16 kap. 4 § LOU).

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1**DOM**

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit skada eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (16 kap. 6 § LOU).

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas (1 kap. 9 § LOU).

En upphandlande myndighet ska anta antingen

1. det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande myndigheten, eller
2. det anbud som har lägst pris (15 kap. 16 § LOU).

Förfrågningsunderlaget

I förfrågningsunderlagets punkt 4.1 anges att det anbud som uppfyller kvalificeringskraven och har lägst pris kommer att antas. I punkten 4.2 anges att för att en anbudsgivares maträtter ska vara godkända ska det sammanlagda medelvärdet (inkluderat samtliga testade rätter) vara minst 3,0. Vid lägre värde kommer anbud inte att gå till slutlig utvärdering utan förkastas.

Förvaltningsrättens bedömning

Förvaltningsrättens prövning utgör en kontroll av om det finns skäl att ingripa mot en upphandling på grund av att den upphandlande myndigheten har brutit mot principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i lagen. Förvaltningsrätten ska endast beakta de grunder som sökanden har framfört i målet, jfr dåvarande Regeringsrättens, numera Högsta förvalt-

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 1**DOM**

ningsdomstolen, avgörande RÅ 2009 ref 69. Det är således de grunder som åberopas av CMS som förvaltningsrätten har att pröva i föreliggande mål. Däremot ska rätten inte på eget initiativ granska om upphandlingen i övrigt har genomförts i enlighet med bestämmelserna i LOU.

En nödvändig förutsättning för förvaltningsdomstols ingripande enligt LOU är att den leverantör som ansöker om överprövning lidit eller kan komma att lida skada p.g.a. att den upphandlande myndigheten brutit mot LOU:s bestämmelser. En anbudsgivare vars anbud rätteligen förkastats i kvalificeringsfasen riskerar normalt inte att lida skada av att den upphandlande myndigheten inte har beaktat att även en annan anbudsgivares anbud borde ha uteslutits. När endast en anbudsgivares anbud utvärderats i en upphandling finns dock visst stöd i praxis för att en utesluten anbudsgivare riskerar att lida skada även om det funnits fog för uteslutningen. Förvaltningsrätten prövar därför först om stadsdelsnämnden på de grunder CMS åberopar inte borde ha utvärderat ISS:s anbud. Det är CMS som har att visa att så är fallet (jfr exempelvis Högsta förvaltningsdomstolens avgörande den 1 juli 2013, mål nr 96-13).

CMS har gjort gällande att ISS anbud inte uppfyller skall-kraven i förfrågningsunderlagets punkt 3.1.5. rörande Teknisk förmåga och kapacitet. I skall-kraven ingår att en anbudsgivare ska bekräfta att företaget uppfyller de angivna kraven på teknisk förmåga och kapacitet och som bevis ge in en beskrivning av företaget samt CV eller utbildningsbevis som visar att en person i företaget har en viss angiven kompetensnivå. Av punktens utformning framgår att syftet med kraven dels är att anbudsgivaren ska visa att företaget har kapacitet att klara de förväntade leveransernas omfattning med hänsyn till att ramavtal tecknas med endast en leverantör, dels att företaget har personal med viss kompetens. ISS har, som det får förstås, svarat ja på frågan om företaget uppfyller de angivna kraven och gett in en bilaga som beskriver företagets omfattning och verksamhet. Stadsdels-

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1**DOM**

nämnden, som har utformat skall-kravet, har godtagit ISS beskrivning. Förvaltningsrätten kan inte finna att vad CMS anført ger anledning till någon annan bedömning.

CMS har i detta sammanhang också gjort gällande att de referenser som ISS åberopat måste vara bristfälliga eftersom stadsdelsnämnden inte lämnat ut dem till CMS. Såvitt förvaltningsrätten kan utläsa av förfrågningsunderlagets punkt 3.1.5. finns där inga krav på att anbudsgivare ska lämna referenser. Möjligen avser CMS med referenser den CV eller det utbildningsbevis som enligt den nämnda punkten ska ges in för att styrka viss kompetens. I vart fall kan CMS inte anses ha visat att ISS anbud i detta avseende inte uppfyller skall-kravet om viss kompetens.

Därutöver har CMS ifrågasatt det intyg om certifiering som ISS bifogat sitt anbud enligt skall-kravet i förfrågningsunderlagets punkt 3.1.7. Förvaltningsrätten kan inte finna att vad CMS anför ger stöd för att det lämnade intyget inte skulle uppfylla förfrågningsunderlagets skall-krav avseende anbudsgivarens kvalitetsledningssystem. Att certifikatet anger som förutsättning för sin giltighet att utfärdarens "certifieringsbestämmelser följs" – inte "följts" som CMS anført – framstår som naturligt och ändamålsenligt och föranleder inte någon annan bedömning. Sammantaget finner förvaltningsrätten sålunda att CMS inte visat att ISS anbud inte uppfyller de skall-krav som ställts upp i förfrågningsunderlaget. Det har därmed inte visats att stadsdelsnämnden borde ha uteslutit ISS anbud i upphandlingens kvalificeringsfas.

Frågan blir här efter om CMS kan anses ha lidit eller kan komma att lida skada p.g.a. att stadsdelsnämnden inte tillät dess anbud att delta i anbudsutvärderingen. Det kan omedelbart konstateras att ISS i sitt anbud erbjuder ett avsevärt lägre pris än CMS gör i sitt. Såvitt framgår av vad CMS anført gör bolaget inte gällande att det skulle ha möjlighet att prismässigt konkureras.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1**DOM**

rera med ISS, även om bolaget hävdar att dess möjlighet att utforma ett konkurrenskraftigt anbud försvårats av att förutsättningarna förändrades i ett sent skede av anbudstiden. Däremot har CMS framfört att ISS anbud var onormalt lågt, vilket också indikerar att CMS, oavsett omständigheterna i övrigt, inte ansett sig kunna konkurrera prismässigt med ISS anbud. Slutsatsen måste då dras att CMS, även om dess anbud fått delta i prisutvärderingen, inte haft någon möjlighet att vinna upphandlingen så länge ISS anbud också fick delta i den utvärderingen. Det förhållandet att CMS anbud uteslutits redan i kvalificeringsfasen medför således i den situationen inte någon skada för CMS.

CMS har emellertid anfört att om bolagets högkvalitetsprodukter fått delta i testet av maträtter hade testpanelen sannolikt poängsatt även de av ISS erbjudna maträtterna på annat sätt och att det inte är uteslutet att deras genomsnittliga poäng skulle ha kommit att understiga 3,0. Enligt förvaltningsrättens mening bygger CMS argumentation i detta avseende på tämligen lösa antaganden om kvalitetsskillnader mellan respektive anbudsgivares produkter och testpanelens reaktioner om ytterligare testprodukter skulle ha ingått i utvärderingen. Det har inte framkommit omständigheter som med någon styrka talar för att testpanelen avsevärt skulle ha ändrat poängsättningen av de rätter som ISS tillhandahållit för testning om även maträtter från CMS testats. Det får därmed anses osannolikt att en sådan utvärdering skulle ha lett till att ISS anbud förkastades. CMS har således inte visat att bolaget lidit skada eller kan komma att lida skada genom att dess anbud förkastats redan i upphandlingens kvalificeringsfas.

Mot bakgrund av det ovan sagda finner förvaltningsrätten att CMS inte kan anses ha lidit eller kan komma att lida skada till följd stadsdelsnämndens förfarande i den aktuella upphandlingen. Förutsättningar för ingripande enligt LOU föreligger därmed inte. Vad CMS i övrigt anfört föranleder ingen annan bedömning. CMS ansökan om överprövning ska därför avslås.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1**DOM**

Vid denna utgång i målet finner Förvaltningsrätten inte anledning att närmare pröva de övriga grunder för ingripande enligt LOU som CMS åberopat.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1 B LOU)

Peter Kockum

Rådman

Föredragande i målet har varit föredraganden Per Olofsson.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättsens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättsens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitler i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.